

METSÄSUHTEIDEN KENTTÄ

FM Reetta Karhunkorva, Lusto & MMM Sirpa Kärkkäinen, SMY

& dos. Leena Paaskoski, Lusto

2017

METSÄSUHTEIDEN KENTTÄ

I METSÄSUHDE KOHTEEN JA SUHTEEN NÄKÖKULMASTA

Metsäsuhde on yksilön, yhteisön ja metsän vuorovaikutuksen kokonaisuus, osa henkilökohtaista ympäristösuhdetta ja identiteettiä. Metsä erityisenä luonnon- ja kulttuuriympäristönä erottaa metsäsuhteen selkeästi luontosuhteesta.

Kohteena metsä on osa luontoa ja edelleen osa ympäristöä.

Haastattelujen pohjalta metsäsuhde määrittyy ympäristösuhteena, jossa on luontosuhteesta poikkeavia ulottuvuuksia.

II MILLAINEN METSÄSUHDE

Metsiin liittyvät toimijat edistävät elävää, aktiivista ja moniarvoista metsäsuhdetta.

Esimerkiksi aktiivinen metsänomistaja tuntee metsänsä ja tekee tietoisia päätöksiä sen käytöstä mukaan lukien suojelusta.

III METSÄSUHTEESSA ON MONIA ULOTTUVUUKSIA

Metsäsuhde liittyy elämänvaiheisiin

Metsäsuhde syntyy lapsuudessa.

Nuoruudessa muut asiat houkuttelevat usein metsää enemmän.

Ruuhkavuosina aikapula voi estää metsään pääsyn, toisaalta voi olla voimakas halu siirtää lapsuuden metsäkokemuksia omille lapsille.

Vanhuudessa metsään pääsyn mahdollisuudet rajoittuvat.

Maahanmuuttajien suhde suomalaiseen metsään on rakennettava – usein aikuisena.

Suhdetta metsään voidaan rakentaa antamalla mahdollisuus omaan havainnointiin, kokemiseen ja tutkimiseen. Mitä enemmän erilaisia kontakteja metsiin on, sen monipuolisemmaksi metsäsuhde muodostuu.

Metsäalan ammattilaisilla on metsään myös "työsuhde". Biotalousaikakaudella on yhä enemmän muitakin ammatteja ja aloja, jotka hyödyntävät metsää työssään. Metsäsuhteesta puhuttaessa pitäisi huomioida myös työn näkökulma.

IV METSÄSUHTEET OVAT MYÖS TUNNESUHTEITA

Suhde omaan metsään on erilainen kuin metsiin yleisesti.

Perittyyn metsään liittyy erityisiä tunnesiteitä.

Vaikka metsä ei ole oma, siihen voi kiintyä. Metsä on yhteistä kulttuuri- ja luonnonperintöömme.

Metsä ei ole omistajalleen pelkästään taloutta, ei edes sijoituskohteena.

Metsä on yhtäältä resurssi - luonnonvara, virkistysalue, suojelukohde. Toisaalta se on paikka, johon liittyy muistoja ja paikan henki.

V METSÄSUHTEEN RAKENTAJIA

Lapsuus on metsäsuhteen syntymisen tärkein elämänvaihe. Hyvin monet toimijat vahvistavat lasten ja nuorten elävää, aktiivista ja moniarvoista metsäsuhdetta. Kuvaan on hahmoteltu toimijoiden omien tehtävien mukaisia painotuksia, mutta todellisuudessa useimmat toimijat vaikuttavat metsäsuhteeseen varsin laaja-alaisesti.

VI METSÄSUHDE METSÄALAN VOIMAVARAKSI

Suomalaisten yritysten brändiä

Suomen maabrändiä

Keskusteluun metsien käytön hyväksyttävyydestä

Metsäasiantuntijan asiakaskohtaamisiin

Lisäämään työntekijöiden metsähyvinvointia

Kannustetaan suomalaisia rakentamaan ja olemaan ylpeitä elävästä, aktiivisesta ja moniarvoisesta metsäsuhteesta.

VII TOIMENPITEITÄ

Lasten metsäsuhteen vahvistaminen

Lisätään lasten metsäsuhteeseen vaikuttavien toimijoiden välistä yhteistyötä ja toiminnan vaikuttavuutta. Viedään kaikki 6.-luokkalaiset metsään. Tarjotaan opettajille aktiivisesti näkökulmia metsässä oppimiseen ja metsän hyödyntämiseen ilmiöoppimisessa.

Metsäkulttuurin opintokokonaisuus alan koulutukseen

Perehdytetään metsäalan opiskelijat metsäkulttuuriin näkökulmiin ja käsitteisiin sekä erilaisiin metsänkäyttöön vaikuttaviin metsäsuhteisiin; lisätään opiskelijoiden edellytyksiä ymmärtää metsistä käytävää keskustelua yhteiskunnassa ja osallistua siihen asiantuntijoina.

Metsäsuhde pintaa syvemmän metsäkeskustelun avaajana

Metsäsuhteiden kirjon avaaminen ja omasta metsäsuhteesta keskusteleminen on väline erilaisia mielipiteitä kunnioittavaan ja rakentavaan yhteiskunnalliseen keskusteluun. Metsänomistajan metsäsuhde on hänen metsän käyttötavoitteidensa taustalla.

Metsäsuhdetutkimukset

Laajempaa ja syvällisempää tutkimusta suomalaisten ja Suomessa asuvien metsäsuhteista: Metsänomistajan mieli; Metsäammattilaisten, kaupunkilaisten, maahanmuuttajien metsäsuhteet. Elinkaaritutkimus metsäsuhteiden kehityksestä.

Metsäsuhde osaksi maabrändiä

Suomalainen metsäsuhde tarjoaa kiinnostavia sisältöjä ja näkökulmia maakuvatyölle, matkailun edistämiseen ja Suomi -kuvan rakentamiseen maabrändityöryhmän ja metsäalan toimijoiden tiiviimmän yhteistyön avulla.

Suomalainen metsäsuhde elävän perinnön luetteloihin

Metsäsuhde on suomalaisen kulttuurin perusta ja ilmiönä moniulotteinen. Elävän kulttuuriperinnön kansallinen status toisi suomalaiselle metsäsuhteelle näkyvyyttä, kansainvälinen status vielä enemmän.

Metsäteollisuudesta biotalouteen - 2000 luvun suuri muutos, tallennus- ja tutkimushanke

Tavoitteena on hahmottaa ja ymmärtää metsäteollisuuden 2000-luvun suuria muutosprosesseja.

Suomalainen metsäsuhde Suomi 100 – ja Metsäpäivien 2017 teemaksi

Metsäsuhteen nostaminen teemaksi ja tapahtumien nimittäjäksi tuo suhteelle näkyvyyttä.

Metsäammattilaiset, metsäalan arvostus ja metsähyvinvointi

Metsäsuhdeajattelu voi lisätä metsien ja metsäalan arvostusta ja sitä kautta myös metsäammattilaisten työhyvinvointia.

Hyödynnetään tehokkaasti jo olemassa olevia tapahtumia ja verkostoja metsäsuhteen vahvistamisessa

METSÄMIESTEN SÄÄTIÖ
Ilminen ja metsä

Kiitokset kaikille
haastatteluun
osallistuneille!